

	
Onderwerp	Aansprakelijkheid EDPB's
Referentie Code Goede praktijken	Doc. GP rub 1-1
Behandeld door	Raad van Bestuur : doc. 2006/2 (23-2-2006) WG GP (30-5-2005 en 29-9-2005) Raad van Bestuur :14-12-2006

I. Wettelijke basis

Boek II, titel 3 'De externe dienst voor preventie en bescherming op het werk', van de Codex.
Art. 6

II. Context

De inhoud van deze nota is ook afgestemd met de administratie van de FOD WASO (afdeling wetgeving).

Heel bondig samengevat:

- De EDPB's zijn géén lasthebbers. Zij hebben jegens hun aangeslotenen enkel een middelenverbintenis die, vnl. jegens de C en D bedrijven, best zo proactief mogelijk ingevuld wordt.
- Een EDPB die zich geconfronteerd weet met een situatie van wanprestatie in hoofde van een aangeslotene, heeft er juridisch gezien (zie de bewoording en draagwijdte van Art.II.3-6 van de Codex) alle belang bij over te gaan tot de ingebrekestelling van de aangeslotene. Dit heeft totaal géén uitstaans met een optreden als een Inspectie, maar wel met het correct uitvoeren van contractuele én wettelijke verbintenissen. Aan de Inspectie komt het toe om de hardleerse ondernemingen te verbaliseren en te beboeten, wat nog wel een andere aangelegenheid is . Wat dit punt betreft staat sub II een **stappenplan** dat als mogelijke leidraad kan dienen . Het spreekt voor zich dat dit stappenplan telkens moet bekeken worden in samenhang met de feitelijke situatie.
- Inzake de aansprakelijkheidssituatie van de EDPB's bij ernstige arbeidsongevallen, ligt de eindverantwoordelijkheid m.b.t. het voorkomen van dergelijke ongevallen weliswaar bij de werkgever, maar de EDPB kan zowel burgerrechtelijk als strafrechtelijk aangesproken worden (door de werkgever, of het slachtoffer of de nabestaanden van het slachtoffer), terwijl de PA in principe alleen strafrechtelijk verantwoordelijk is.
- De aansprakelijkheid van de EDPB n.a.v. een ernstig arbeidsongeval is gedekt wanneer:
 - o de EDPB maximaal gehandeld heeft als een 'goed huisvader' en zijn adviesfunctie naar best vermogen en zo proactief mogelijk heeft ingevuld.
 - o de EDPB regelmatig en schriftelijk de aandacht van de werkgever heeft gevestigd op de noodzaak om de bepalingen van de welzijnswet en de uitvoeringsbesluiten na te leven ¹:

¹ Zie in dit verband ook het advies van Meester Wantiez dd. 17.2.03.

	
Onderwerp	Aansprakelijkheid EDPB's
Referentie Code Goede praktijken	Doc. GP rub 1-1
Behandeld door	Raad van Bestuur : doc. 2006/2 (23-2-2006) WG GP (30-5-2005 en 29-9-2005) Raad van Bestuur :14-12-2006

- Inzake de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de EDPB's en de PA's:
 - o de strafsancities in het kader van de welzijnswet zijn A PRIORI van toepassing, m.a.w. de loutere niet naleving is dus strafbaar, zonder dat er schade moet zijn;
 - o de strafsancities in het kader van het strafwetboek betreffen inbreuken op de algemene zorgvuldigheidsplicht: m.a.w. dan moet er éérst SCHADE zijn.

III. Mogelijk stappenplan :

A) Algemeen :

- 1) Op de website van de dienst informeert men de klanten duidelijk over de volgende punten :
 - De externe dienst heeft een middelenverbintenis, dat betekent dat de dienst er zich jegens de klant toe verbindt alle nodige inspanningen te leveren om hem naar goed vermogen als adviseur te helpen:
 - *minstens* bij het correct invullen van diens wettelijke verplichtingen op het vlak van preventie en welzijn (door aan te geven wat er precies moet gebeuren),
 - *idealiter* bij het op punt stellen van een volwaardig en uitgebouwd welzijnsbeleid; terwijl de eindaansprakelijkheid terzake bij de klant zelf blijft.
 - Krachtens de wet (Art.II.3-6 van de Codex) zijn de aangeslotenen niet alleen verplicht om de bepalingen van de aansluitingsovereenkomst, maar ook die van de welzijnswet en de uitvoeringsbesluiten na te leven ; zij hebben er dus, in die context, alle belang bij de adviezen van de externe dienst op te volgen.
- 2) In de nieuwe aansluitingsovereenkomsten wordt best een bepaling opgenomen die uitdrukkelijk verwijst naar het Art.II.3-6 van de Codex en waarbij de EDPB zich uitdrukkelijk het recht voorbehoudt om, in geval van wanprestatie in hoofde van de aangeslotene, over te gaan tot een aangetekende ingebrekestelling. Deze bepaling kan aldus luiden :

"In uitvoering van het Artikel II.3-6 van de Codex, behoudt de VZW...(naam van de dienst) zich uitdrukkelijk het recht voor om over te gaan tot een aangetekende ingebrekestelling van (naam aangeslotene) wanneer deze laatste zich - ondanks voorafgaande schriftelijke adviezen en/of aanmaningen van de VZW- , niet houdt aan de bepalingen van de welzijnswet en zijn uitvoeringsbesluiten en/of van de huidige overeenkomst."

Mits enige voorafgaande toelichting en sensibilisering kan men de opname van deze clausule in de bestaande aansluitingsovereenkomsten negotiëren (het hierbij zo voorstellend dat het gaat om een algemene standaardprocedure die voor àlle aangeslotenen geldt).

B) Bij situatie van wanprestatie :

Vooraf : "*wanprestatie*" begrijpen we als een zich *herhalende of permanente* situatie van niet naleven door de aangesloten werkgever van *wettelijk of contractueel* omschreven verplichtingen en het volledig *negeren van de hieromtrent door de dienst verschaft adviezen*.

	
Onderwerp	Aansprakelijkheid EDPB's
Referentie Code Goede praktijken	Doc. GP rub 1-1
Behandeld door	Raad van Bestuur : doc. 2006/2 (23-2-2006) WG GP (30-5-2005 en 29-9-2005) Raad van Bestuur :14-12-2006

Het spreekt voor zich dat de beoordeling of het om een wanprestatie gaat, vaak een feitenkwestie is die alleszins een grondige evaluatie inhoudt van :

- o enerzijds, de ernst, de frequentie en de omvang van de (o.a. bij gelegenheid van een periodiek bedrijfsbezoek, of na een ongeval...) vastgestelde tekortkomingen evenals de mogelijke implicaties hiervan;
- o anderzijds de houding van de aangeslotene.

Van zodra het duidelijk is (of zou moeten zijn) dat er in hoofde van de aangeslotene inderdaad sprake is van 'wanprestatie', kan de dienst de volgende actie ondernemen:

1. De aandacht van de werkgever wordt vooraf, via een gewone brief, gevestigd op zijn verplichtingen. De EDPB verwijst naar de hieromtrent reeds eerder verschafte adviezen (waarvan best zoveel mogelijk schriftelijke sporen nagelaten worden² !!) en stelt vast dat deze tot op heden dode letter gebleven zijn . In deze brief benadrukt de EDPB nogmaals dat hij zich ter beschikking houdt om, indien nodig, de werkgever op zijn verzoek te helpen bij het concreet invullen van de betrokken wettelijke verplichtingen.
2. Tegelijk laat de EDPB er echter geen misverstand over bestaan dat nu gerekend wordt op een correcte naleving van de wettelijke en/of contractuele verplichtingen, en dat – bij verder in gebreke blijven in hoofde van de aangeslotene – de EDPB geen andere keuze heeft dan over te gaan tot een aangetekende ingebrekestelling (er kan daarbij verwezen worden naar de contractuele bepaling voorgesteld onder A).
3. Eventueel gaat een telefonisch contact met de werkgever (vb : vlak na een bedrijfsbezoek) de onder (1) vermelde brief vooraf. Zo de werkgever op dat ogenblik toezegt over te gaan tot het invullen van de betrokken verplichtingen, dan dient de EDPB dit meteen te bevestigen in zulke gewone brief met de vermelding dat de dienst stand-by is om de aangeslotene, op zijn verzoek, te helpen, met vermelding van de te ondernemen acties.
4. Zo de aangesloten werkgever zijn sub 3 vermelde telefonische toezegging niet nakomt of géén gevolg geeft aan de brief waarvan sprake sub 1 ³, dan gaat de dienst best over tot het verzenden van een aangetekende ingebrekestelling.

Hierbij moet men rekening houden met het volgende :

- a. Er dient duidelijk vermeld te worden dat de dienst de nakoming van bepaalde verbintenissen of verplichtingen (en welke !) verlangt van de aangeslotene. Men vermijdt iedere dubbelzinnige of onduidelijke formulering.
- b. Men geeft de aangeslotene een zekere termijn om alsnog zijn verplichtingen na te komen ⁴; dit is belangrijk , want zo verzekert de dienst zich van de "te goeder trouw" uitvoering van de ingebrekestelling. Na afloop van deze termijn (en wanneer de aangeslotene nog steeds geen positief gevolg geeft) gaat de dienst, conform Art.II.3-13 van de Codex, best over tot de opzegging van de aansluitingsovereenkomst mits eerbiediging van de daar bepaalde opzegtermijn van 1 jaar.

² Zie zelfde opmerking als onder voetnota 1.

³ De termijnen die men aan de werkgever geeft om zijn verplichtingen alsnog na te komen zijn volledig afhankelijk van de aard der verplichtingen en de feitelijke situatie ; het spreekt voor zich dat dit realistisch dient ingeschat.

⁴ Zie voetnota 3

	
Onderwerp	Aansprakelijkheid EDPB's
Referentie Code Goede praktijken	Doc. GP rub 1-1
Behandeld door	Raad van Bestuur : doc. 2006/2 (23-2-2006) WG GP (30-5-2005 en 29-9-2005) Raad van Bestuur :14-12-2006

Zolang die opzegtermijn loopt is de aansprakelijkheid van de dienst gedekt als gevolg van de aangetekende ingebrekestelling en dit voor de items die er het voorwerp van uitmaakten.

- c. Het aangetekend verzenden van de ingebrekestelling is noodzakelijk om later iedere bewijsproblematiek te vermijden.

C. Briké

(versie 25-6-2006)

Als GP aangenomen door raad van bestuur op 14-12-2006